tot uiting, maar op andere plaatsen scheen een minder essentieel gedeelte van zijn wezen te spreken, dat hem van tijd tot tijd vergissingen deed begaan. Ter Braak liet zich in zijn eigenlijke wezen nog niet heelemaal zien; zoo moest iedere schets daarvan onbevredigend blijven. Met een belangstelling, zoo groot dat het wel leek of het onze eigen zaken betrof, zagen wij allen, zijn vele lezers, uit naar de verdere zuivering en den algeheelen uitgroei van deze persoonlijkheid; ik voor mij deed het met vertrouwen, en dat er aan het proces nu plotseling een eind was gekomen, beteekende voor mij, als voor ongetwijfeld velen, een werkelijk verdriet.

De leegte in onze literatuur is groot, het besef ervan schokkend. Hier was een nog jonge man die voortreffelijk schreef, belangrijke denkbeelden consequent verdedigde, een eigen gevoelswijze op aanstekelijke wijze vertolkte. Hij vereerde Multatuli en Nietzsche. Het vraagstuk der religie liet hem niet los en telkens kwam hij met antwoorden die aan het traditioneele christendom niet welgevallig konden zijn. In de kunst veroordeelde hij den cultus van den vorm en maande tot aandacht voor de persoonlijkheid die zich in de kunstwerken uit. Lang had hij de mogelijkheid eener bevredigende fundeering van de moraal onderzocht en hij meende tenslotte, het principe ervan in de eigen, individueele persoonlijkheid te kunnen vinden. Hij had ontzaglijk veel van anderen geleerd. Zijn belezenheid was enorm en veelzijdig. Wat hij las, las hij goed en zijn indrukken formuleerde hij feilloos: Ter Braak was een der beste critici die wij hadden. En altijd was zijn toon herkenbaar, d.w.z., altijd was er, door zijn woorden heen, een onderstroom van zich gelijk blijvend gevoel te bemerken. Het was altijd Ter Braak zelf, dien wij hoorden: een man die naar kennis en inzicht verlangde, die veel verwierp en verachtte, die enkele weinige, door hem gevonden waarden op mannelijke, zakelijke en doeltreffende wijze wist te prijzen.

Wij zullen dit alles missen. Het is niet voldoende, met de gebruikelijke zegswijze te betuigen dat een figuur als Ter Braak in een land en een cultuur „er mag wezen"; men moet verder gaan en nadrukkelijk zeggen dat iemand als hij er wezen *moet*.

J. T.

P.S. Binnenkort zal in dit tijdschrift, van de hand van een medewerker die met Ter Braak goed bevriend was, een samenvattende, geïllustreerde studie over hem verschijnen.

E. DU PERRON (1899—1940)

Du Perron is te vroeg gestorven. Hij heeft het œuvre niet kunnen voltooien, dat hij zich had gedroomd. Met *Schandaal in Holland*, een kroniek die als inleiding bedoeld was tot een romanreeks, ging zijn schrijverschap een nieuwe phase in. Minder direct persoonlijk gebonden, zou ze vooral een bevestiging hebben gebracht van zijn grote gaven van vertelkunst en psychologische intuïtie. Zijn onrust over eigen moeilijkheden, over de menschelijke waarden die hij voorstond, werd nog in het laatste jaar niet voor een gering deel verhoogd door het voorgevoel, dat hij het werk niet zou kunnen afmaken, dat geen oogenblik uit zijn gedachten was. Hij gunde zich geen rust, tot zijn lichaam aan de spanningen waaraan het onderhevig was, te gronde ging.